

סקר: 90% מהסטודנטים יישארו בקריית שמונה והאזור אם תהיה להם תעסוקה

בסקר שערכו סטודנטים במכללה האקדמית תל חי עולה ממצא מדאיג, 90% מהסטודנטים אומרים "רוצים להישאר כאן אבל, נעזוב בגלל שאין עבודה" ■ הצעירים הגיעו ללמוד במכללה עם כוונה להישאר בקריית שמונה ובסביבה בסיום לימודיהם ■ עדיין לא מאוחר להציל את המצב

הרצל בן אשר

אם מישהו היה צריך הוכחה לתחושות שכל תושב בקריית שמונה ובאזור מכיר, בא הסקר (מתוך מדגם מייצג של כלל הסטודנטים במכללה) שערכו לובה וילנסקי ויובל פינר ומוכיח שמדינת ישראל ממשיכה לירות ברגליה שלה, חוסר תעסוקה הולמת היא הסיבה המרכזית לבריחת צעירים מכאן ואי קליטת צעירים מן החוץ.

זה עשרות שנים שהאזור על כל מרכיביו זועק כנגד נטישת הילדים את ביתם-מולדתם בעיר, בקיבוצים, במושבות ובמושבים, למרכז הארץ בגלל חוסר בעבודה הולמת ואפשרות סבירה להקים בית כאן. הצעירים שנולדו כאן נאלצים לעזוב, רובם ככאב גדול, בגלל סיבה זאת. ממשלות ישראל לדורותיה אינן משכילות להיצמד לתוכנית הצלה של הגליל ולהכיר בעובדה שעד שלא תהיה עבודה הולמת לצעירים הללו, דינו של המקום נחרץ להמשיך ולהידרדר אל התהום. רמעות רבות נשרו מעיני הורים רבים על הנתק הכפוי שמביא מצב חוסר התעסוקה והמאלץ את הילדים למצוא את עתידם בשדות זרים, לעיתים מעבר לים.

לצד התחושות הקשות שעימן אנחנו מסתובבים, באו שני הסטודנטים יובל פינר ולובה וילנסקי ובאמצעות הסקר המייצג שהם ערכו, הם נותנים תוקף עובדתי למצב שניתן להגדירו כמתכון בדוק לקטסטרופה חברתית-כלכלית של האזור כולו.

הסקר נערך במהלך שנת הלימודים במסגרת לימודי שדה בארגון שתי"ל, הסטודנטים נשאלו אם הם מתכוונים להישאר בקריית שמונה או בסביבתה בסיום לימודיהם, ו-90% מהם ענו כי הם שוקלים ברצינות להישאר כאן אם תהיה להם תעסוקה הולמת.

ממצא זה עולה בעוצמתו על כל מה שהיה ידוע עד כה שהבעיה הקשה ביותר מבין כלל הבעיות הניצבות היום בפני צעירים המסיימים את לימודיהם, הן במוסדות להשכלה גבוהה

על שאלה טריוויאלית כמו חובות המעביד בתשלום נסיעות לעובדים.

אחד מהסטודנטים כתב: "לא משלמים מספיק לשעה ובטח שלא מחזירים נסיעות. זה מאוד לא נעים התחושה שאתה כוח עבודה סוג ג', וכולם מנסים לדפוק אותך".

למרות המצב והתחושות הקשות שמלוות את הסטודנטים באשר למצב העכשווי, חלק מהנשאלים אמר: "אנחנו רוצים להישאר כאן באמת, אבל זה תלוי בכך שהמנהיגות המקומית

והממשלה יעמידו את התעסוקה במקום ראשון ויהיה לנו חמצן קיומי".

לובה וילנסקי, ילידת רוסיה ותושבת קריית ארבע עד עלייתה לצפון אומרת: "אם מצב התעסוקה ישתפר, גם המצוינות האקדמית של הסטודנטים תשתפר, הדברים כרוכים זה בזה, במהלך העבודה בשתי"ל הבנתי שההזנחה של הפריפריה עולה לכולנו ביוקר".

יובל פינר, בן המושבה מטולה, תוקף זוית נוספת של הבעיה, ניצול סטודנטים עובדים, ואומר: "סטודנטים מתלוננים על ניצול במקומות העבודה, והתחושה היא שאין גוף שניתן לפנות אליו לטיפול אפקטיבי. ברור לי שהמכללה צריכה להרים את הכפפה בנושא. השאלה היא מי אחראי על כך שאלפי בוגרי מכללה מתייאשים ממצב התעסוקה ועוזבים בעצב רב את הצפון? אם מעבידים יידעו שיש מאחורי הסטודנטים גוף שבודק את ההוגנות של ההעסקה שלהם, יהיה למעסיקים פחות פיתוי לנצל אותם ולהוציא להם את החשק להישאר פה אחרי הלימודים".

ממצאי הסקר יוצגו על ידי יובל ולובה, ביום ראשון הקרוב במכללה האקדמית תל חי, קמפוס מזרחי בכיתה מספר 3320 בשעה 9 בבוקר. הכניסה חופשית.

יובל פינר

לובה וילנסקי

ומכללות אקדמיות באזור והן באוניברסיטאות במרכז הארץ, היא בעיית חוסר התעסוקה ההולמת לצעירים באזור.

כאשר נשאלו הסטודנטים מהו לדעתם הסיכוי להשתלב בשוק העבודה בצפון לאחר הלימודים, פחות משישית הביעה אמונה כאפשרות להשתלב בצפון בתחום העיסוק הנלמד.

הסקר גם מגלה פער גדול בין ההכנסות להוצאות של הסטודנטים. ההכנסה הממוצעת שדווחה בסקר הייתה של 1543 שקלים, ההוצאה המרווחת היא יותר מכפולה, 3149 שקלים. רוב הסטודנטים הודו שהם מצליחים להתקיים בזכות סיוע של משפחתם. אחת מהנשאלות אף כתבה הערה בסוף שאלון הסקר: "אני עובדת ב-3 עבודות, ובניהן גם ניקיון בתים. קשה עד בלתי אפשרי לפרנס את עצמך בזמן הלימודים. מה שמטריד זה שכר הדירה הממשיך לעלות בגלל היצע נמוך, ומצד שני לא נוצרים עוד מקומות עבודה, והפער רק הולך וגדל". לפי הממצאים רק 20% מהנשאלים דיווחו שהם מצליחים להגיע ל-3000 שקלים בחודש.

38% אחוז דיווחו שהם יודעים מהם זכויות העובד שלהם במקום עבודתם, אבל כאשר נשאלו שאלות, כמעט אף אחד לא ידע להשיב